DI Analyse

Christian Broholm Andersen, konsulent
chra@di.dk
Steffen Sjørslev, studentermedarbejder

APRIL 2024

Kommunerne øger samarbejdet med private leverandører for tredje år i træk

Kommunernes regnskaber for 2023 viser en stigning i samarbejdet med private virksomheder. I 2023 købte kommunerne ydelser hos de private leverandør for 76,7 mia. kr., hvilket svarer til fremgang på 897 mio. kr. Der er dog stadig potentiale for yderligere offentlig-privat samarbejde for 38 mia. kr.

Stigning i offentlig-privat samarbejde på knap 900 mio. kr.

Kommunernes samarbejde med private leverandører, målt ved Privat leverandør Indikator (PLI), steg med 0,3 procentpoint fra 2022 til 2023 og svarer til, at erhvervslivet fik yderligere offentlige opgaver for 897 mio. kr. Det er tredje år i træk, at det offentlig-private samarbejde i kommunerne øges.

Stigning i kommunernes brug af private leverandører

Udviklingen i Privat Leverandør Indikator (PLI), 2016-2023

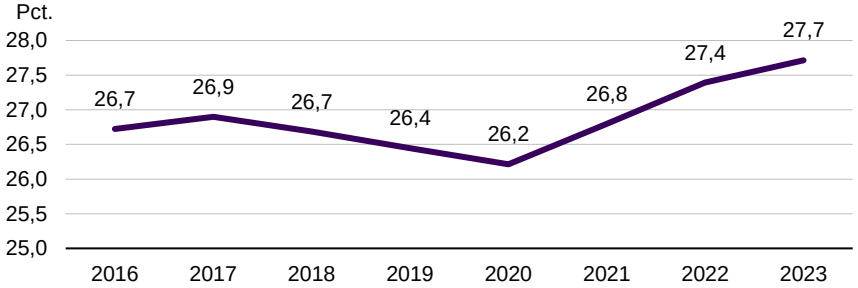

Anm.: Privat Leverandør Indikator (PLI) er fastsat af Sundheds- og Indenrigsministeriet. Se metodeafsnittet for en uddybning af metoden bag.
Kilde: Danmarks Statistik, Sundheds- og Indenrigsministeriet samt DI-beregninger.

Dansk Industri

PLI svinger med 30 procentpoint kommunerne imellem

Samlet set lå kommunernes PLI på 27,7 pct i 2023. Det vægtede gennemsnit dækker dog over væsentlige forskelle kommunerne imellem, hvilket vidner om et uforløst potentiale for offentlig-privat samarbejde. I bunden løser kommuner som Tårnby og Kerteminde mindre end 25 pct. af deres opgaver via samarbejde med private virksomheder, mens kommuner som Holbæk og Brønderslev ligger over 30 pct. Helt i top ligger Gribskov Kommune med en PLI på 47,8 pct.

Stor kommunal variation i brugen af private levenrandører

PLI opgjort på kommuneniveau, 2023

Pct.

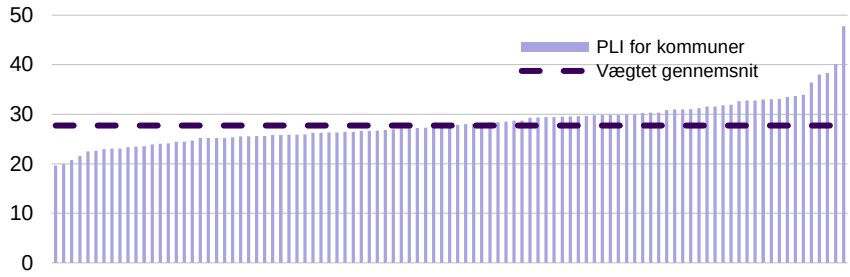

Anm.: Privat Leverandør Indikator (PLI) er fastsat af Sundheds- og Indenrigsministeriet. Se metodeafsnittet for en uddybning af metoden bag.

Kilde: Danmarks Statistik, Sundheds- og Indenrigsministeriet samt DI-beregninger.

Stort potentiale inden for trafik og infrastruktur

Inden for alle seks af de kommunale opgaveområder (hovedkonti) findes kommuner (her top 10), der har opnået en væsentligt højere PLI end landsgennemsnittet. For trafik og infrastruktur formår de ti bedste kommuner eksempelvis at løse 90 pct. af opgaverne i samspil med private leverandører, hvorimod landsgennemsnittet ligger på ca. 60 pct.

Store potentialer på tværs af opgaveområder

PLI for alle kommuner sammenholdt med top 10-kommuner, opgjort på hovedkonti og samlet, 2023

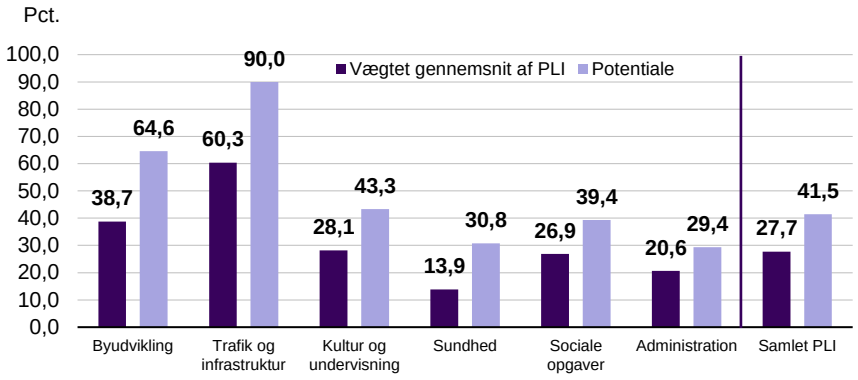

Anm.: Potentialet er beregnet som et uvægtet gennemsnit af de ti kommuner med højest PLI indenfor en given hovedkonto. Potentialet for samlet PLI svarer til, at kommunerne inden for hver hovedkonti opnår samme PLI som top ti.
Kilde: Danmarks Statistik, Sundheds- og Indenrigsministeriet samt DI-beregninger.

Offentlig-privat samarbejde kan løftes med knap 40 mia. kr.

Hvis alle kommuner løftede brugen af private leverandører svarende til niveauet for de ti bedste inden for hver hovedkonto, ville yderligere opgaver for 38,2 mia. kr. kunne løses via offentlig-privat samarbejde.

Potentiale for øget offentlig-privat samarbejde for 38,2 mia. kr.

Kommunernes potentiale for brug af private leverandører, 2023

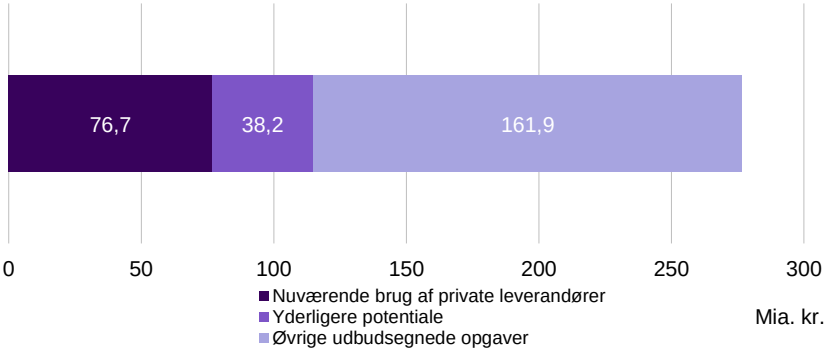

Anm.: Potentialet er beregnet som et uvægtet gennemsnit af de ti kommuner med højest PLI indenfor en given hovedkonto
Kilde: Danmarks Statistik, Sundheds- og Indenrigsministeriet samt DI-beregninger.

Det ville samtidig indebære, at kommunernes samlede inddragelse af private leverandører (PLI) løftes fra 27,7 til 41,5 pct.

Metode

Definition af PLI

Kommunernes samarbejde med private virksomheder bliver i denne analyse målt ved Privat Leverandør Indikatoren (PLI). PLI måler andelen af udbudsegnede driftsopgaver, som varetages af private virksomheder.

Det er altså kommunernes køb af tjenesteydelser hos private leverandører i forhold til de samlede kommunale bruttodriftsudgifter til opgaver, der må varetages af private leverandører. PLI viser dermed udliciteringsgraden (uden kommunernes egne vundne bud).

Indikatoren er fastsat af Sundheds- og Indenrigsministeriet og beregnes på baggrund af de kommunale regnskaber fra Danmarks Statistik.

Beregning af PLI

PLI udregnes således som andelen af de kommunale bruttodriftsudgifter til opgaver, der må varetages af de private, som faktisk varetages af private leverandører:

$$PLI = \frac{Kommunernes\ køb\ af\ opgaver\ hos\ private\ leverandører}{Samlede\ bruttodriftsudgifter\ til\ opgaver,\ der\ må\ varetages\ af\ private\ leverandører}$$

Kommunernes køb af ydelser hos private

Til at beregne kommunernes køb af opgaver hos private leverandører benyttes følgende: Bruttodriftsudgifter (ekskl. på de undtagne funktioner beskrevet senere) på art 4.5 og 4.9 på hovedkonto 0 og 2-6. Art 4.0 på hovedkonto 4 og 5 samt på funktion 3.22.06, 3.22.07 (grp. 999 og grp. 003), 3.22.08 og 3.38.78 (grp. 001). Art 5.9 på funktion 2.32.31, 2.32.33 og 2.32.35. Art 5.9 på positivlistens funktioner (beskrevet senere).

Samlede bruttodriftsudgifter til opgaver, der må varetages af private

Til at beregne de samlede kommunale bruttodriftsudgifter benyttes følgende definition fra Sundheds- og Indenrigsministeriet:

Bruttodriftsudgifter (ekskl. på de undtagne funktioner beskrevet senere) på hovedart 1-4 (ekskl. art 4.6 og 4.7) på hovedkonto 0 og 2- 6. Art 4.7 og 7.7 på hovedfunktion 5.28 og 5.38. Art 5.9 på funktion 2.32.31, 2.32.33 og 2.32.35. Art 5.9 på positivlistens funktioner (beskrevet senere).

De undtagne funktioner (og grupperinger) er: 3.22.01 (hovedart 1), 3.41.80, 4.62.81, 5.28.24, 6.42.40-6.42.43, 6.45.59 (kun art 4.0), 6.48.61 og 5.28.22, dr. 1, grp. 007, og 6.45.51, dr. 1, grp. 003.

Positivlistens funktioner omfatter følgende funktioner: 0.32.31, 0.32.35, 3.22.08, 3.22.10, 3.22.12, 3.22.18, 3.35.60, 3.35.63-3.35.64, 3.38.74, 4.62.82, 4.62.88-4.62.90, 5.25.19, 5.38.58-5.38.59, 5.46.60, 5.68.90 (grp. 005-006), 5.72.99 og 6.48.67 (grp. 001).